

A) TEMARI

TEMA I: BREU HISTÒRIA DE LA REDIODIFUSIÓ

Invenció de la radiodifusió: context científic i social.- Implantació del nou mitjà a l'Estat espanyol i a Catalunya.- Definició del model radiodifusor: titularitat estatal i concessions privades.- La política radiodifusora franquista: la formació de l'oligòpoli.- La implantació del mitjà en el conjunt dels "media".- La liberalització de la informació.- El trencament de l'oligòpoli: les ràdios lliures i les ràdios municipals.- Situació actual: xarxes i titularitats.- Perspectives de futur.

TEMA II: CARACTERÍSTIQUES DE LA RÀDIO

El fonament físic de la ràdio-freqüència.- La transmissió del so.- Els tipus de modulació: Amplitud modulada, Ona Curta, Ona Mitjana, Ona Llarga i Freqüència Modulada.- La propagació i la recepció de les ones sonores: els fenòmens de reflexió i els de difració.- Nous sistemes de transmissió: Els satèl.lits

TEMA III: EQUIPS D'ALTA I BAIXA FRECUÈNCIA

Equips d'alta i baixa freqüència: les emissores i el pal radiant.- Diferències bàsiques entre els dos sistemes dominants de modulació: Ona Mitjana i Freqüència Modulada.- Enllaços: microfònics i hertzians.- Els equips de baixa freqüència: locutoris i controls.- Material de producció de so. Micròfons: classificació segons funcionament i direccionalitat. Els giradiscs. Les enregistrador: classificació i possibilitats.- Les mescladores: funcions, característiques i classes: d'estudi i de transmissions.- El control central: funcions. Telèfon: línies microfòniques.- Les emissores mòbils.- Altre material radiofònic.

TEMA IV: CARACTERÍSTIQUES DIFERENCIALS DEL MITJÀ RÀDIO

Diferències de tipus comparatiu amb la resta dels "mass media": instantaneïtat, "feed back", etc..- Emissor, suport i receptor: característiques en la radiodifusió.- El receptor: motivacions d'audiència.- Relacions emissor-receptor: característiques i tipologia.- Les imatges auditives.- Situació actual del mitjà: direccionalitat i jerarquització.

TEMA V: ELEMENTS DEL LLENGUATGE RADIOFÒNIC

Concepte.- Elements que el componen: llenguatge musical, verbal i els efectes sonors.- El llenguatge verbal: funcions i perceptibilitat.- El llenguatge musical: funcions, tipologia de les insercions musicals.- Els efectes sonors: definició, tipologia i funcions.- El muntatge com a fragmentació de la realitat sonora: funcions i tipologia.- Imatges auditives i processos de codificació i descodificació.

TEMA VI: EXPRESSIÓ ORAL I LOCUCIÓ

La producció fisiològica de la veu. Característiques físiques: ritme, intensitat, altura i timbre.- Tipus de veu.- Respiració clavicular i diafragmàtica.- Locució: entonació, vocalització, ritme, actitud, línia melòdica, unitats fòniques. Tècniques d'ensinistrament.- Defectes en l'expressió: tipus i tècniques de correcció.- La improvisació: paper dins de la comunicació radiofònica. Importància del context físic. Tècniques: documentació, exercicis de repentinaçió, etc..- El monòleg i el diàleg radiofònics: característiques.

TEMA VII: LA REDACCIÓ RADIOFÒNICA

Factors que influeixen l'expressivitat radiofònica: audiència i processos de descodificació.- Trets bàsics de la redacció radiofònica: claredat, senzillesa i brevetat.- Puntuació:ús dels signes. Unitats gramaticals i unitats d'entonació.- La sintaxi radiofònica: estructura lineal, activa, forma afirmativa.- El vocabulari: senzillesa, termes d'ús comú, expressions estrangeres, xifres, sigles i argot. El llenguatge estàndard.- Estructura dels textos radiofònics: els paràgrafs.

TEMA VIII: EL PRODUCTE RADIOFÒNIC I LA PROGRAMACIÓ

La programació com a resultats de la producció radiofònica.- Característiques: objectius, regularitat, continuitat.- Elements de la programació: emissions, programes, audicions i espais.- Models programàtics: formats i/o especialització, continguts generals. Tipología. Tendències actuals en la radiodifusió mundial.- Estratègia programàtica: cicles temporals i temàtics en funció de les audiències.- Panoràmica històrica del discurs radiofònic en la programació de la ràdio espanyola.

TEMA IX: PRODUCCIÓ DE PROGRAMES

Divisió del treball en les emissores de ràdio. Funcions: emissions, programació, serveis informatius, departament tècnic, administració, promoció, etc.- Esquema productiu d'un programa: elements que hi intervenen.- El guió: funció i estructura.- Ensinistrament per a la seva confecció. Tipologia: absoluts, indicatius i pautes. Aspectes terminològics.

TEMA X: TIPUS DE PROGRAMES

Aspectes generals de la tipologia programàtica.- Informatius: diari parlat, butlletins, monografies.- Musicals: formats, monogràfics, especialitzats.- Dramàtics: serials, teatre, docudrama.- Mixtes: magazines.- Especialitzats.- Els formats: estructura interna i variantes.- Retransmissions: tipologia i característiques.

TEMA XI: LA PUBLICITAT RADIOFÒNICA

Característiques específiques.- Llenguatge publicitari i ràdio.- Tipus de publicitat: tascó, guies comercials, patrocinis, etc..- Producció de la publicitat radiofònica. Pes específic comparatiu amb la resta dels mitjans massius. Circuits de distribució.

B) BIBLIOGRAFIA

Tema I

BUSTAMENTE, E.: Los amos de la información en España. Akal Universitaria. Madrid, 1982.

ESCURRA, L.: Historia de la radiodifusión española. Los primeros años. Editorial Nacional. Madrid, 1974.

FRANQUET, R. i PRADO, E.: "La ràdio a Catalunya (1924-1982)". Revista Avenç. Barcelona, 1983.

HALE, J.: La radio como arma política. Gili. Barcelona, 1978.

PRADO, E.: El movimiento por la libertad de expresión en España. En Bassets (ed.). De las ondas rojas a las radios libres. Gili. Barcelona, 1980.

PRADO, E. Las radios libres. ATE. Barcelona, 1983.

MARTÍ, J.M.: Les emissores comarcals de Catalunya. Institut Oficial de RTV. Barcelona, 1982.

ESTEVE, A.: Les ràdios municipals. Revista Arrel nº 3. Barcelona, 1982.

Temes II i III

AISBERG, E.: ¿La radio? ...pero si es tan fácil. Marcombo. Barcelona, 1981.

BRAJNOVIC, L.: Tecnología de la información. Eunsa. Pamplona, 1974.

BURRIEL, J.M.: El reto de las ondas. Aula Abierta, Salvat. Barcelona, 1981.

DESCHEPER i DARTEVELLE: El magnetófono y sus aplicaciones. Marcombo. Barcelona, 1970.

GIANCOMANTONIO, M.: La enseñanza audiovisual. Gili. Barcelona, 1979.

KING, G.J.: La radio. Alhambra. Madrid, 1981.

SCHUMUCLER, H.: 25 años de satélites artificiales. Comunicación y Cultura, nº 9. Mèxic.

V.V.: Un mundo sin distancias. Aula Abierta Salvat nº 42. Barcelona, 1981.

Temes IV i V

BALSEBRE, A.: El lenguaje radiofónico. Tesis de Licenciatura. Facultad de CC II, Bellaterra, 1981.

CEBRIAN, M.: La mediación técnica de la información radiofónica. Mitre. Barcelona, 1983.

MORAGAS, M.: Semiótica y comunicación de masas (Particularment 3a part) Península. Barcelona, 1976.

Tema VI

FERNANDEZ DE LA TORRIENTE, G.: Comunicación social. Como hablar correctamente en público. Playor. Madrid, 1978.

PURET, Y.: Saber hablar en cualquier circunstancia. Mensajero. Madrid, 1977.

NOVO/STUDIO: Curso de técnicas de expresión. Bibliograf. Barcelona, 1973.

Tema VII

BALSEBRE: Op. cit.

HERREROS, C.: Op. cit.

PRADO, E.: Estructura de la información radiofónica. ATE. Barcelona, 1981.

Temes VIII, IX i X

DIAZ MANCISIDOR, A.: La empresa de radio en USA. Eunsa. Pamplona, 1984.

FAUS, A.: La radio. Introducción a un medio desconocido. Guadiana. Madrid, 1974.

KAPLUN, M.: Producción de programas de radio. Ciespal. Quito, 1978.

MARTÍ: Op. cit. (especialment Cap. V).

Tema XI

Informes del Estudio General de Medios. 1983.

Información de Publicidad y Marketing: El mundo de la radio. nº 236. Madrid, 1983.

C) ORIENTACIÓ I AVALUACIÓ DEL CURS

Aquest programa contempla les dues vessants de l'assig-natura: la teòrica i la pràctica. El mètode de treball seguirà per aquesta línia; per una banda, la realització de treballs puntuals sobre distints aspectes del te-mari; per l'altra, l'execució de pràctiques per dominar els recursos expressius i posar-los al servei de la re-dacció i els gèneres radiofònics.

Els alumnes que assisteixen regularment a classe i rea-litzen els treballs teòrico-pràctics poden acollir-se al mètode d'avaluació contínua. Aquelles persones que, per les raons que siguin, no puguin seguir aquest ritme de treball podran acollir-se al sistema d'avaluació amb examen final.